

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 827

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars III. Wien 1795.

2919

C O D I C E S

2920

*recht de crappblet. Gotescalch Zul-
le. Reinbal de nuenhalen. Ruodolf
de tuiensperch. Perenbar Plasar.
Vriderich de alsdorf. Hartewich
de mulpach. Gotescalch de arben-
dorf. Hartelieb de osterwiz et fra-
ter Perenhart. Gotefrid de tiwen-
sperch. Dietemar de osterwiz. Lu-
nich de otmagnah et filius suus Pe-
ro et rapot. Werener de tulsnich.
Hadolt de Zemrasdorf. Reinbolt
de wolwiz. Wezel de parenz.
Warmuot de cherein. Eppo deu-
tonicus. Adelgoz de sorich. Wo-
delrich de bodebou. Ruodeger de
nuzperch. Time ministerialis de
salzpurcb. Wodalrich de lungou.
Adalger de sorich. Chuonrat de so-
rich. Reinprebt de bache. Eppo
cliens domini biltebrandi de pols.
Dum Hemma Wilhelmi Land-
gravii Vidua an. 1042. Parthe-
nonem Gurcensem in Carinthia
conderet, Virginibus ad sacra
ministeria additi sunt Clerici vi-
ginti; atque hos in praemissa
Traditione intelligi putem. Suc-
cessu temporis deletis Moniali-
bus, dum an. 1071. Episcopatus
fundaretur, ex his Clericis facti
Canonici. Vide Hansizii Germ.
Sacr. T. II. p. 175. Traditio ita-
que inter annos 1042 — 1071.
facta videtur. Extat etiamnum du-
plex quidem S. Aegidii Fanum
in vicinia Gurensi, quemadmo-
dum et plura e Locis supra nomi-
natis hodie visuntur.*

DCCCVII.

511 Codex membraneus lat. Sec.
XI. Folior. 203. 4. eleganter

*scriptus, minio decorus, et fo-
liis illis, quae Capitum Indices
exhibit, picturatis continet: I.
Iudicium aquæ frigide his prae-
missis: Cum uis hominem in aquam
mittere. ad conprobationem ista de-
bes facere. **Accipe illos homines.**
quos in uoluntate babes mittere in
aquam. et duc eos in eclesiam. et
coram omnibus cantet presbiter mis-
sam. Cum autem ad communicatio-
nem uenerint. antequam communi-
cent interroget eos sacerdos et (ac)
curatione ista dicat. Edidit Ordinem
eiusmodi Bern. Pezius T. II.
Anecd. P. 2. p. 643. e Mf. Wes-
sofont. Missam vero e Cod. Rhe-
naug. produxit etiam Celf. Ger-
bertus P. II. **Vet. Liturg. Alem.**
p. 555. Cum utroque igitur **Codi-
cem** nostrum comparabo. Adjurationem
primam cum rubricis et
Communione habet Pezius, Mis-
sam vero non repetit, quia illa
jam in **Ordine ad Caldarium et**
Ferrum praecessit. Nobis ea in-
scripta est: **Hec est celebracio**
misse ad iudicium seu aquæ siue
ferri, et consentit cum Cod. Pe-
ziano et Gerbert. Orationem ta-
men secundam ad Complend. quae
infit: **Ostende nobis misericordiam**
tuam &c. Pezianus ignorat. Mis-
sam excipit **Benedictio Aquae**, ad
quam de **Psalmis**, quos praescri-
bit Pezianus, tacetur; contra
vero in **Litanis Nostre** jubet ad-
di ter: **Pro buius negotii qualita-**
te te rogamus, audi nos. Ut iusti-
cie non dominetur iniquitas. sed
subdatur falsitas ueritati. te rog-
audi nos. Exorcismus Aquae utro-
bique idem. Eum tamen in Nostro
Ora-*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 827

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars III. Wien 1795.

2921

L I T U R G I C I

2922

Orationes sequuntur, quae in *Pez.* praecedunt. Hic numerat *Orationes* VII. Noster non nisi IV. et tamen harum prima: *Deus qui maxima queque sacramenta &c.* inter *Pezianas* non est. Post *Orationes* in Nostro legitur haec Rubrica: *Post coniurationem autem et benedictionem aquæ exuat illos uestimentis eorum. et faciat illos per singulos oculari sanguinem euangelium et crucem christi. et post bec de ipsa aqua benedicta aspergat super unum quemque (et) coniurat eum bis uerbis. Adiuro te &c.* Formulam habet *Pez.* sed non rubricam, neque *Versus*, quos Noster post *Aquæ* benedictionem dici jubet: *Exurgat deus et diffipientur &c.* neque sequentem Rubricam ult. *Tunc statim proicit eos in aquam. Hęc omnia debent ieconi facere. neque illi (Ministri?) antea comedent. quam ipsos mittunt in aquam.* His adiectum est initium *Ordinis ad Caldarium et Ferrum* ut apud *Pezium* col. 635. sed *Librarium* spatium destituit. Itaque quemadmodum jam a fol. 2. ad fol. 84. saltaverat, inde rursus fol. 133. vacuam nactus membranam reliquum eo transtulit, quod incipit: *Interdico tam tibi quam omnibus o homo &c.* ubi *Pezianus Codex Missam* inserit, ibi noster ad *Missam* in *Ordine Aquae frigidae* jam positam provocat. Sequitur *Benedictio ignis, aquae et ferrri*, ubi praeter *Litanias Orationes* seu *Benedictiones* tantum quinque, quarum ultima trajecta ad fol. 154. p. 2. habentur, adeoque pauciores quam in *Peziano*.

Denis Codd. Theol. V. I.P.III.

Orationem interea, quae incipit: Omnipotens Deus te suppliciter rogamus &c. ille *Ordini Aquae Frigidae* inseruit. Ejusmodi porro leviores differentias observare est in similibus Ritibus *Purgationum* five *Iudiciorum Dei* apud *Goldastum*, *Baluzium*, *Martenium*, *Ducangium*, *Mabillonum*, *Muratorium*, alios.

II. fol. 6. *Incipit Liber Enciridion Sancti Augustini Porinensis (sic) Episcopi Ad Laurentium Primicerium Urbis Romę. Praeit Elenchus Capp. LIII. sub picturatis, ut jam supra innui, Porticibus. Textus cum edit. Maur. T. VI. Opp. Aug. col. 194. collatus sat castigatus est, idque debet Viro docto et solerti, in cuius Acta et Scripta operae premium foret, diligentius inquirere, quam haec tenus factum novi, cujusque ne Patriam quidem in Lexico Jöcherus prodidit. Ita ille ad Cod. calcem: Menradus Moltherus Augustanus Sacrarum literarum Professor, liberalium Artium magister IIII. Non. Feb. Anno Sal. MDXXXI. Spire Collatum cum aliis ejusdem uetus statis exemplarib. restituit. Non semper tamen optima in emendando fortuna usum esse Moltherum, ille C. 5. nobis fol. 7. p. 2. locus: inchoari fide, perfici specie, ostendit, ubi *to specie*, quod Codex habebat, in *spe* mutavit, cum Augustinus, licet in Enciridio de Fide, Spe et Caritate illi effet tractatio, hoc tamen loco manifeste ad illud Apostoli II. Cor. V. 7. *Per fidem ambulamus et non per spe-**

D d

spe-

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 827

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars III. Wien 1795.

2923

C O D I C E S

2924

speciem, alludit, per *speciem* intelligendo visionem Dei, uti ex paullo antecedentibus patet. Illud praeterea notari meretur, ad variia *Pauli loca*, quibus *Augustinus* utitur, et praecipue ad ea, quibus de originali *Labe sermo* est, adjectas esse in margine et inter lineas manu *Codici coaeva Animadversiones*, quas ad quem referam, nescio.

III. fol. 81. p. 2. Item *Sandi augustini de VII. virtutibus*. Initium: *Magnifice igitur et salubriter spiritus sandus ita scripturas sacras modificauit &c.* Frustra in *Augustino* quaeras Opusculum de *VII. Virtutibus*. Adi potius Librum ejus II. de *Doctrina Christi*. et invenies praesentem Laciniam edit. Maur. T. III. P. 1. col. 22. usque ad verba: *Initium enim sapientiae timor Domini. Ab illo enim usque ad ipsam per hos gradus tenditur et uenit. Ubi Nostrer legit: Ab illo enim usque ad ipsum (Deum) per hos gradus tenditur et inuenitur uita et gloria sempiterna.*

IV. fol. 87. p. 2. In *Hoc Corpore Continentur Soliloquiorum Sandi Augustini Libri Duo*. Incipiunt: *Volventi mibi multa. ac varia mecum diu &c.* Lectio admodum sincera, ut edit. Maur. T. I. col. 355. Ubi mox a principio Edita legunt: *ut me agam dignum quem exaudias, postremo ut liberes, Codex habet: Ut me agam dignum quem liberes, postremo ut liberes. Acutius, atque ideo fortassis Autoris.*

V. fol. 135. *Flacci Alcuini Opus de S. Trinitate. Epistola nuncupatoria: In Nomine Sanctae Trinitatis Domino gloriose Karolo imperatori augustissimo atque cristianissimo humilis leuita alcuinus in domino deo presentis prosperitatis et perpetuae beatitudinis salutem. Dum dignitas imperialis a Deo ordinata &c.* Ad calcem: *Explicit Prologus, et Hexastichon illud: O rex augusto clarissime &c.* lineis nigris rubrisque alternantibus, quod et in sequenti *Capitum L. I. Elencho Porticibus picturatis inscripto observatum est.* Variat tamen *Capitum numerus ab Exemplo edito in Opp. Alcuini Ratisb. 1777. T. I. P. 3. p. 703.* Opus ipsum praenotatur: *In hoc codice continentur de fide sanctae trinitatis. et de incarnatione christi libri III. et inchoat: Quamvis enim in bujus Exilii erumnosam cecitatem &c.* Libri sequentes eodem modo Elenchos suos praefixos habent; ipse vero splendidi Exempli Textus cum Impressis praecclare congruit.

VI. fol. 202. *Sermo Beati Augustini De Resurrectione Corporum.* Initium: *Deleget nos dilectissimi una uobiscum de resurrectione carnis habere sermonem. quia forte sunt aliqui in ecclesia. qui mirantur. qualiter caro reuiuscere possit ex puluere. Quare non mirantur. quomodo potuit deus omnia que sunt. ex nibilo facere? Minus est enim id reparare quod erat. quam ex nibilo facere, quod non erat. Ipsa ergo mundi elementa ima-*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 827

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars III. Wien 1795.

2925

L I T U R G I C I

imaginem nobis predicant resurrectionis. Sol cotidie nostris oculis oriatur. cotidie resurgit. Stelle matutinis horis occidunt. uespere resurgent. Arbusta estiuis temporibus plena foliis. floribus. fructibus. que uidemus. que biemis tempore. nuda foliis. floribus ac fructibus. quasi arida remanent. Sed uerno redeunte. cum a radice humor surrexit. suo iterum decore uestiuntur. Cur ergo de hominibus diffiditur. quod fieri in ligno uidetur. Plura dedi. ut Eruditi de hoc Sermonे videant, quem neque apud Augustinum, nec apud alios, quos inspexi, reperi. Argumentatur ille deinceps a reparatione Arboris per Semen, a formatione ipsius hominis, quem in matris utero sanguinis spumam vocat &c. et perorat: Mundemus nos cotidie ab omni inquinamento carnis et spiritus. ut ad illam incorruptibilem resurrectionis gloriam pertinere mereamur. In Christo ibesu domino nostro. qui uiuit et regnat cum patre et spiritu sancto deus per omnia secula seculorum. Amen.

DCCCVIII.

409 Codex membraneus lat. Sec. XI. Folior. nunc 113. 4. luculento charactere exaratus, rubricisque decoratus est Sacramentarium Gregorianum. Praeit Calendarium duabus columnis, quod tamen aevo, fituque mutilatum a medio nunc Julio supereft. In mensibus residuis dies plurimi Sanctorum Nominibus vacant. Diem III. Non. Nov. Pirminius abbas,

XV. Kal. Dec. Augustinus episcopus tenet. Sequitur char. quadr. Titulus: *Incipit Liber Sacramentorum Dei Per Circulum Anni Feliciter.* Hunc excipit Confessio Sacerdotis, cuius initium: *Ante conspectum diuine maiestatis tuae reus adfijo. qui inuocare nomen tuum sanctum presumo &c. et deinceps Missae, ut in edit. Muratorii T. II. Venet. 1748. col. 7. incipiendo In Vigilia Natalis Domini usque ad Dom. IV. cui tamen non additur in inscriptione, Adventus.* Notabo quasdam differentias. Tres Missae in Na^o. Dom. inscribuntur: *In Primo Gallicinio. Primo Mane. In Die.* In Missa secunda Oratio *Ad Sanctam Anastasiam* postponitur Orationi de Natali. Post diem Iohannis Evang. plura folia e Cod. exciderunt usque ad Festum S. Agathae. Post hoc statim inseruntur Missae Dom. V. VI. et VII. post Theophaniam, quae apud Murat. sunt col. 160. IV. V. et VI. Cathedra S. Petri et ad Sanctum Benedictum defunt in Murat. In Annuntiatione S. Marie deest nobis Oratio: *Deus qui bodierna die &c. Feria IV. post Quinquag.* deest Muratorio Praefatio, item *Missa Sabbati.* Nobis vero post hanc unum rursus folium deperiit. In Sabbato XII. *Lectionum* nobis defunt Orationes: *Deus qui nos in tantis &c. et: Quaesumus omnipotens Deus &c.* Muratorio vero Super populum Oratio: *Fideles tuos domine &c. Missa nostra Fer. V. post Dom. III. Quadr. alia est a Muratoriana usque ad Orat. super*

D d 2